RS 2021-0270

Interpellation
2021:11

Stockholms läns landsting

INTERPELLATION
2021-03-23

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Interpellation av Jens Sjöström (S) angående framtidens taxor och biljettsortiment

Kollektivtrafiken i Stockholms län är unik i ett avseende, den används oavsett socioekonomisk bakgrund. Vi ser ett egenvärde i att kollektivtrafikens biljettsortiment används för att skapa större jämlikhet, öka andelen som reser kollektivt och åstadkomma ett jämnare resenärstryck. Kollektivtrafiken finanserias till knappt hälften av skattemedel och till drygt hälften via biljettintäkter och andra intäkter. I frågan om finansieringen av kollektivtrafiksystemet sammanfaller flera viktiga prioriteringar för trafikpolitiken. Strävan efter jämlikhet och låginkomsttagares möjlighet att ta sig fram i hela länet står delvis emot behovet av att finansiera en väl utbyggd och välfungerande kollektivtrafik.

Idag använder den absoluta majoriteten av resenärer olika former av långa periodbiljetter där månadskortet är den vanligaste. Periodbiljetterna är att föredra om man ska resa mycket då de är markant billigare per resa än enkelbiljetterna.

Coronapandemin har påverkat resenärsmönstret. Just nu under pågående pandemi är resandegraden ungefär hälften av vad den var innan pandemin. Utredningar och prognoser för att försöka förutse om resenärerna kommer tillbaka – och i så fall i vilken omfattning – genomförs i hela kollektivtrafiksverige. Men i det här läget är det ingen som riktigt vet. Det man har kunnat se är att acceptansen hos arbetsgivare och viljan hos arbetstagare att arbeta hemma åtminstone delar av veckan, i de yrken det går, har ökat. Det kommer påverka resandet med kollektivtrafiken. Och det innebär också att periodbiljetterna blir mindre attraktiva.

Attraktiva, flexibla biljettlösningar är viktigt för att bibehålla och erövra nya resenärsandelar. Redan innan pandemin minskade kollektivtrafikandelen i Stockholms län till förmån för biltrafiken. Det är en utveckling som måste brytas. Taxornas konstruktion och flexibilitet i biljettutbudet kommer troligen spela en stor roll för viljan att resa kollektivt efter pandemin.

I andra regioner har man redan infört nya typer av biljetter, till exempel periodbiljetter med ett bestämt antal resdagar under perioden till lägre pris. Det finns erfarenheter att ta tillvara på från både andra regioner men även andra länder.

Vi socialdemokrater ser även att lågtrafiktaxa är en bra lösning, det innebär att de som kan åka utanför rusningstrafiken premieras om de gör det. Det minskar trängseln och möjliggör för ett jämnare trafikdygn.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

1. Är du beredd att skyndsamt tillsätta en parlamentarisk översyn av biljettutbud och taxor?
2. Vilka förslag har hittills tagits fram inom förvaltningens arbete för en återstart för kollektivtrafiken efter pandemin?
3. Hur ser du att fler, som har möjligheten, ska vilja välja att resa utanför rusningstid för att effektivare använda trafikutbudet och minska trängseln?
4. Vilka analyser har gjorts och vilka insatser ska vidtas för att efter pandemin öka kollektivtrafikandelen, mot bakgrund att andelen redan innan pandemin kraftigt minskade jämfört bilen som ökat?